

РЕШЕНИЕ

№ 7213

гр. София, 23.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 23.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **6293** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 256 вр. с чл.145 и сл. от АПК.

Образувано е по искане на Д. Д. – гражданин на Т. срещу противоправно бездействие на Председателя на ДАБ към МС да го регистрира като ползвател на временна закрила и да му издаде регистрационна карта за временна закрила по смисъла на чл.1а, ал.3 от ЗУБ: “Временна закрила се предоставя в случай на масово навлизане на чужденци, които са принудени да напуснат държавата си по произход, поради въоръжен конфликт, гражданска война, чужда агресия, нарушаване на човешките права или насилие в големи размери на територията на съответната държава или в отделен район от нея и които не могат по тези причини да се завърнат там.“

В съдебното заседание жалбоподателят се представлява от адв. П., който поддържа искането чужденецът да бъде регистриран като ползвател на временна закрила и да му се издаде регистрационна карта.

Ответникът - Председателя на ДАБ към МС се представлява от юрк. П., която моли жалбата да се остави без разглеждане като недопустима, така, както е заведена с правно основание чл.256 АПК. Според ответната страна правното основание следва да бъде чл.294 АПК. От друга страна органът е следвало да прецени дали е налице предоставяне на временна закрила на самото лице, което е гражданин на трета страна, а не на У., но е пребивавал там с разрешение за пребиваване. То обаче е било представено на по-късен етап, когато молбата е пратена по пощата в един и същи ден със самата жалба. Органът е бил длъжен да препрати жалбата до съда, поради което вече не е дължал произнасяне по молбата.

СГП не изпраща представител.

Административен съд София-град, 11 състав, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Д. Д. - гражданин на Т. твърди, че на 23.06.2023г. отишъл лично до РПЦ – С. в кв. О. К. с искане да му бъде признато правото да ползва временна закрила в РБългария, да бъде регистриран като ползвател на временна закрила и да му бъде издадена регистрационна карта. Твърди, че писмената му молба до Председателя на ДАБ при МС не е била приета на регистратурата, обясненията и въпросите му са пренебрегнати и същият е бил изгонен от сградата.

Писмената молба (на лист 9 от делото) изпратил още същият ден в оригинал по пощата до председателя на ДАБ, заедно с придружително писмо, описващо случая. По делото на лист 10 е представен системен бон от Български пощи с подател адв. В. П. от САК – процесуален представител на Д. Д..

Жалбоподателят разполага с украинско разрешение за пребиваване №800102008, валидно от 31.10.2019г. до 19.08.2023г. (л. 11), с което е пребивавал законно в У. като студент към 24.02.2022г. Напуснал е У. на 03.03.2022г., в резултат на военните действия, след което се установил в България.

Молбата била получена в ДАБ на 26.06.23г. и заведена с рег. № ЦУ -15-116/26.06.23г. На същата дата чрез ДАБ до АССГ била подадена с рег. № ЦУ-13-170/26.06.2023г. жалба за отмяна на противоправно бездействие на председателя на ДАБ и да бъде осъден да регистрира Д. като ползвател на временна закрила в РБългария, като му издаде и регистрационна карта.

Искателят претендира, че правото му да ползва временна закрила произтича от Р. №95/2023г., с което е изменена т.3 от Р.№144/2022г.: Лицата с чуждо гражданство или без гражданство, пребивавали законно и напуснали У. в резултат на военните действия, които са влезли и останали на територията на РБългария, могат да получават временна закрила и без изричното им волеизявление и регистрация за ползване на временна закрила.“ На това основание счита, че не е било налице законно основание молбата му да не бъде приета и допусната до регистрация. Счита, че регистрационната карта няма конститутивно действие, а единствено удостоверително значение, но без нея практически е невъзможно да се упражнява правата, свързани със статута на временна закрила.

С писмо от 04.04.23г. ДАНС уведомява ДАБ на основание чл.41, ал.1, т.1 от ЗДАНС, че не възразява да бъде предоставена закрила в РБългария на Д. Д., роден в Т., в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С Решение № УП-ОК-1/22.02.2023г. на интервюиращ орган при ДАБ, подадената молба на 06.02.2023г. за статут на бежанец и хуманитарен статут на Д. е отхвърлена като явно неоснователна, а с необжалваемото Решение №3151/11.05.2023г. по ахд № 2281/23г. отказът е потвърден. В тази връзка статусът на туркменският гражданин в Информационната система на ДАБ, АИС „Бежанци“ е променен от „кандидат – бежанец“ на „чужденец“.

Видно от представената молба от юрк. П. (на лист 75) туркменският гражданин не е регистриран с временна закрила, тъй като едновременно с молбата за временна закрила е входирана и жалбата до АССГ срещу отказ на Председателя на ДАБ да регистрира лицето. Без да се произнася по молбата, председателят на ДАБ е изпратил жалбата и цялата преписка до съда, като е образувано настоящото

производство.

При така установената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Съгласно чл. 256, ал.1 от АПК бездействието на административния орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, може да се оспори безсрочно, като се прилагат съответно разпоредбите за оспорване на индивидуалните административни актове. С решението си съдът осъжда административния орган да извърши действието, като определя срок за това или отхвърля искането.

Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланс между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием е активирана с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 04.03.2022г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от У. по смисъла на чл. 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила. С Решение №144 от 10.03.2022г. Министерски съвет на РБългария решава да предоставя временна закрила на разселените лица от У., в съответствие с Решение за изпълнение на Съвета на ЕС (ЕС) 2022/382 от 04.03.2022г. Временната закрила се предоставя от 24.02.2022г. за срок от една година. Съгласно т.3 лицата с чуждо гражданство или без гражданство, напуснали У. в резултат на военните действия и влезли и останали на територията на РБългария, получават временна закрила, считано от 24.02.22г. до изричното им волеизявление за ползване на временна закрила, но не по-късно от 31.03.2022г.

С Решение №180/30.03.2022г. Министерски съвет решава, че т.3 на Решение №144/22г. се изменя по следния начин: „лицата с чуждо гражданство или без гражданство, напуснали У. в резултат на военните действия, които са влезли и останали на територията на Република България, могат да получават временна закрила и без изричното им волеизявление и регистрация за ползване на временна закрила в срок до 15.04.2022г.

С Решение №240/15.04.2022г. в т.3 на Решение №144/22г. се създава изречение второ: „Временна закрила получават и лицата, напуснали У. в резултат на военните действия и влезли и останали на територията на Република България, на които е предоставена международна закрила, до приключване на производството по отказ от международна закрила и получаване на временна закрила, но не по-късно от 30.04.2022г.“

С Решение №95/01.02.2023г. Министерски съвет решава, че в т.3 на Решение № 144/10.03.22г. изречение първо се изменя така: “Лицата с чуждо гражданство или без гражданство, пребивавали законно и напуснали У. в резултат на военните действия, които са влезли и останали на територията на РБългария, могат да получават временна закрила и без изричното им волеизявление и регистрация за ползване на временна закрила.

В СЪОБЩЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ за оперативни насоки за прилагане на Решение за изпълнение (ЕС)2022/382 на съвета за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от У. по смисъла на чл.5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила, в т.1 са посочени лицата, които имат право на временна закрила или адекватна закрила по националното право, съгласно Решение за изпълнение 2022/382 на Съвета. Съгласно член 2, параграф 2 от решението на съвета временната закрила, предвидена в Директива 2001/55/ЕО или

адекватна закрила, съгласно националното право на държавите членки с е прилага по отношение на лицата без гражданство и граждани на трети държави, различни от У., които могат да докажат, че са пребивавали законно в У. преди 24.02.2022г. въз основа на валидно разрешение за постоянно пребиваване, издадени в съответствие с украинското право, и които не могат да се завърнат трайно в своята държава по произход или регион в рамките на своята държава по произход при безопасни условия.

По делото е представено и Решение №ЦУ – РД05-611/17.10.2023г. на Председателя на ДАБ, с което е отговорено на въпроси на адв. М. Р. М. по реда на ЗДОИ, във връзка с приложимите от ДАБ условия и ред за издаване на регистрационна карта на лице с временна закрила, съгласно чл.41, ал.1, т.5 от ЗУБ. Според даденото разяснение, за да бъде извършена регистрация за временна закрила е необходимо чужденецът да се яви лично и да поиска временна закрила. Регистрацията може да бъде извършена в районните управления на територията на Областна дирекция на МВР и СДВР, както и във всеки от РПЦ на ДАБ, включително и в О. купел. След заявено желание за временна закрила, чужденецът следва да представи информация за самоличността си, семейните си връзки и да представи документ за самоличност. В случай, че отговаря на изискванията за предоставяне на временна закрила, чужденецът се регистрира в Автоматизираната информационна система „Бежанци“ на ДАБ при МС и му се издава регистрационна карта, която удостоверява правата му на лице, ползващо се от временна закрила в РБългария за срока на временната закрила. Според отговора на въпрос 2, във връзка с Решение №95/01.02.23г. на МС срокът на действие на временната закрила е удължен до 04.03.2024г., поради което на 13.02.2023г. стартира процес на пререгистрация за временна закрила. За извършване на пререгистрация е необходимо лицето да попълни заявление за преиздаване на регистрационната карта, в което следва да декларира адрес на пребиваване.

На първо място, по делото не се ангажираха никакви доказателства във връзка с твърдението на жалбоподателя, че на 23.06.2023г. същият е отишъл в приемната на РПЦ - С. (О. купел) и е поискал от конкретен служител на ДАБ да бъде регистриран като ползващ временна закрила. Поради това, не може да се установи съответно бездействие на административния орган да го регистрира по неговото устно искане. Налични са само писмени доказателства – жалбата с вх. № ЦУ 13-170/26.06.2023г. подадена чрез ДАБ до съда, и молбата от същата дата до Председателя на ДАБ за предоставяне на временна закрила с № ЦУ – 15-116/26.06.23г. Едновременно с молбата до административния орган, жалбоподателят е подал и жалба до АССГ с правно основание чл.256 АПК, като административният орган, въпреки поставената резолюция върху молбата „за отговор“ е изпратил цялата преписка в АССГ, без да се произнесе с изричен акт по молбата.

С приложимото Решение №95/01.02.2023г. Министерски съвет приема, че лицата с чуждо гражданство или без гражданство, пребивавали законно и напуснали У. в резултат на военните действия, които са влезли и останали на територията на РБългария, могат да получават временна закрила и без изричното им волеизявление и регистрация за ползване на временна закрила. От израза „могат да получават“ следва, че те не получават автоматично временна закрила, а е нужно да се извърши съответна преценка от компетентния орган, както и в разяснението си по ЗДОИ, Председателят на ДАБ отговаря, че след заявено желание за временна закрила, чужденецът следва да представи информация за самоличността си, семейните си връзки и да представи

документ за самоличност. В случай, че отговаря на изискванията за предоставяне на временна закрила, чужденецът се регистрира в Автоматизираната информационна система „Бежанци“ на ДАБ при МС и му се издава регистрационна карта, която удостоверява правата му на лице, ползващо се от временна закрила в РБългария за срока на временната закрила. „Без изричното им волеизявление“ според съда не означава без тяхно участие, тъй като това е невъзможно, а без изрично да заявяват, че търсят именно временна закрила и искат регистрация за ползване на временна закрила.

Служебно известно на настоящия съдебен състав е, че към 23.06.23г. с окончателно Решение №3151/11.05.2023г. и била отхвърлена жалбата на Д. Д. – гражданин на Т. срещу Решение № УП-ОК-1/22.02.2023г. на интервюиращ орган при ДАБ, с което молбата му за статут на бежанец и хуманитарен статут е отхвърлена като явно неоснователна. Съображенията на административния орган в процедурата по предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, повдигнати в о.с.з. от процесуалния представител на ответника обаче, макар и потвърдени от съда в ускореното производството по чл.70 ЗУБ, не могат да служат като мотив априори за неразглеждане на молбата му за предоставяне на временна закрила по смисъла на чл.1а, ал.3 ЗУБ. Двата вида закрила имат различни правни и фактически основания, наличието на които административният орган е длъжен да изследва и съгласно приетата от самия него процедура за регистрация, да регистрира чужденеца или да се произнесе по молбата от 26.06.23г. с изричен акт за отказ. Отказът за регистрация следва изрично да се мотивира, за да може и съдът да провери неговата законосъобразност, включително и съответствието му с оперативните насоки за прилагане на Решение за изпълнение (ЕС)2022/382 на съвета за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от У. по смисъла на чл.5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила. Недопустимо е мотивите за отказ да се излагат от процесуалния представител на ответника едва в съдебно заседание, доколкото само административният орган е компетентен да прецени, дали лицето отговаря на изискванията и може ли да докаже, че е пребивавало законно в У. преди 24.02.2022г., разполага ли с валидно разрешение за постоянно пребиваване, издадено в съответствие с украинското право, както и дали може безопасно да се завърне трайно в своята държава по произход.

Предвид изложеното искането по чл.256 АПК следва да се отхвърли като неоснователно и недоказано, а преписката да се изпрати на Председателя на ДАБ за произнасяне по молбата от 26.06.23г. на Д. Д..

Воден от горното и на основание чл.256, ал.3 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ искането на Д. Д. – гражданин на Т. срещу противоправно бездействие на Председателя на ДАБ към МС да го регистрира като ползвател на временна закрила и да му издаде регистрационна карта за временна закрила по смисъла на чл.1а, ал.3 от ЗУБ.

ВРЪЩА преписката на Председателя на ДАБ за произнасяне по молбата от 26.06.23г. на Д. Д. за предоставяне на временна закрила.

Решението подлежи на обжалване в 14 дневен срок пред ВАС.

СЪДИЯ: